

INNHold:

- Gjenlegg til frø med dekkvekst, hva gjør vi nå?
- Soppbekjemping i frøeng om høsten
- Nedsviing av rødkløver
- Markvandring – nedsviingsmidler til kløver
- Tresking av rødkløver

Gjenlegg til frø med dekkvekst, hva gjør vi nå?

Forholdene er for våte og vanskelige mange steder i Sør-Norge nå til at vi kan regne med at vi får ideell behandling av gjenleggene med dekkvekst i høst.

Optimalt er kort stubb eller pussing av stubb etter tresking, det er viktig i alle arter men noe mer i kløver enn i grasgjenlegg. I et kraftig gjenlegg kan en kutte halmen når en tresker, det går greit i timotei, engsvingel, raigras og rødkløver.

Halmen bør fjernes i engkvein, hvitkløver og hundegras.

Nå kan vi få et dilemma når det er blitt bløtt og det er usikkert om når en får fjernet halm etter tresking. Tunge maskiner som skal presse, pakke og fjerne halm kan gi stygge kjørespor, alternativt kan også være at lang halm blir liggende lenge. Lang halm som blir liggende lenge, mer enn ei uke, kan gjøre skade på gjenlegget og kommende års frøavling. Da kan det være bedre å stubbe litt for høgt ved tresking og kutte halmen sjøl om det ikke gir optimale forhold. Antakelig vil den kutta halmen da ikke dekke helt for gjenlegget. Vi har sett hvitkløver i høst hvor det er stubbet lavt og kuttet halm, ikke optimalt, men der har kløverplantene klart å vokse raskt gjennom den kutta halmen.

Der det er tresket med lang stubb får en vurdere seinere dersom det blir tørt nok om det er aktuelt å pusse ned stubben eller om det blir for seint. Den saken kan vi ta opp seinere om det blir aktuelt.

Høstgjødsling i gjenlegget bør gjøres for; Timotei (når det er færre enn 500 skudd/m²), engsvingel, raigras, engkvein og hundegras. Det er ikke noe i veien for å gjødsle før tresking dersom det ligger an til å gå lang tid før en får tresket, det er først og fremst svake gjenlegg hvor det er viktig å få gjødsel til gjenlegget at dette er aktuelt.

Soppbekjemping i frøeng om høsten

I engrapp ser vi det kommer rust på bladverket nå. Tidligere har vi kunnet benytte Delaro til høstsprøyting på off-labeletikett, denne gikk ut tidligere i år og vi har for tiden ingen soppmidler vi kan benytte i frøeng nå.

Nedsviing av rødkløver

Nedsviing av rødkløver bør gjøres innen 15. september, i en eldre veiledning fra Per Bjerkø i Vestfold var anbefalingen 10. september. I mange frøenger ser vi at det er lite grønt igjen, om en da like gjerne kan la være å svi får en vurdere, men det skal lite grønne stengler til for å gi problemer for treskinga. Bildet viser deler av ei frøeng som er visnet mye ned allerede 16. august. Kanskje er denne nå allerede hel brun og nedvisnet.

De som ikke allerede har svidd enga bør planlegge med å gjøre det i kommende uke, husk å tilsette klebemiddel for å få best mulig effekt.

I år, 2019, er siste året vi får benytte dikvat (Reglone/Retro), vi håper forsøkene med forskjellige nedsviingsmidler finner gode alternativer til dikvat.

Markvandring – nedsviingsmidler til kløver

Sist uke gjennomførte Akershus og Østfold Frøavlslag markvandring for blant annet å se på forsøket med nedvisningsmidler til kløver. I Vestfold er det planlagt en tilsvarende markvandring. På grunn av været ble første nedsviing ikke gjennomført så tidlig som beregnet, markvandringen må derfor forskyves litt fram i tid. Vi Sender ut beskjed til alle frøavlere når dato er bestemt.

Tresking av rødkløver

De foregående tre årene er det gjennomført forsøk med tresking av rødkløver hvor en har sett på kjørehastighet, såldåpning og treskeforhold (relativ luftfuktighet) ved tresking. Kort fortalt førte økende kjørehastighet til økende frøspill, særlig ble spillet stort når treskeforholdene var dårlige. Tørr frøeng og tørr luft gir de beste forholdene for å få lite frøspill, luftfuktigheten bør helst ikke være over særlig mye over 50 %. Er luftfuktigheten over 60 % kan en regne med at halve avlingen blir liggende igjen på jorden etter tresking. Såldåpningene må ikke være for trange, over-/undersåld bør være i området 10/5.

Forsiktig med tetraploid rødkløver!

Den som har tetraploidkløver, sorten Lars, må være forsiktig med innstillingene for slager-bru avstand. Tabellene som følger treskerne gjelder for diploide sorter, mens de tetraploide sortene er betydelig større og kan få skadet spireevnen om det benyttes samme slageravstand. Slagerhastigheten må også settes ned når en tresker tetraploid rødkløver i forhold til diploide sorter.

Mens en for diploid rødkløver kan benytte slageravstand framkant 6–8 mm og bakkanten 3–4 mm skal det for tetraploide sorter benyttes framkant 8–10 mm og bakkanten 5–6 mm. Tinerlister kan benyttes i diploide sorter men ikke i tetraploide.

Slagerhastighet for diploide sorter 25-30 m/s og for tetraploide sorter 20-25 m/s. Tabell for slagerhastighet finner du på nettsiden til Norsk frøavlerlag: <https://www.froavlerlaget.no/wp-content/uploads/2017/08/slagertabell-350-660.pdf>

Alle Frønytt finner du også på <https://kornforum.nlr.no/fagartikler/froenytt-2019/>

Og på frøavlerlagets nettside <https://www.froavlerlaget.no>

Er du i tvil om frø – ta kontakt med din lokale frørådgiver.

Silja Valand	Norsk Landbruksrådgiving Viken	900 89 399
John Ingar Øverland	Norsk Landbruksrådgiving Viken	958 80 143
Trond Gunnarstorp	Norsk Landbruksrådgiving Øst	481 63 082
Astrid Gissingen	Norsk Landbruksrådgiving Agder	917 63 115
Nils Kristian Aker	Norsk Landbruksrådgiving Østafjells	452 44 182
Harald Solberg	Norsk Landbruksrådgiving Innlandet	957 69 860